

anden saa meget og ere af en saa sjelden og tilfældig Forekomst, at det er anset for tilstrækkeligt at afbilde deres mest karakteristiske Dele; det synes nemlig hensigtsmæssigt at give en saa fylldig Behandling af denne Klasse, da den er saa lidet talrig, og vi ikke i vor Litteratur have noget nyere Hjælpemiddel til dens Studium end Melchior's for, sin Tid fortjenstfulde, men nu aldeles forældede og ufuldstændige Arbeide. For Fiskene have vi derimod fra en nyere Tid Krøyers store Værk, og det er derfor anset for rigtigt at gjøre Texten kortere, dog ikke anderledes, end at den meddeeler alt Sikker om Arternes Livsforhold, men derimod Figurene desto udførligere, da Kundskaben om denne Dyreklasses Bygning er saa lidet udbredt, og Arterne heller ikke ere synderlig kjendte udenfor Fagmændenes Kreds, naar undtages de saa Arter, der benyttes som Fødemiddel, og som saadanne ere Gjenstand for Fangst og Falbyden.

Hvad Udførelsen af dette første Hefte angaar, tillader jeg mig at bemærke Følgende:

Til Pattebyrene haves kun et meget indskrænket og daarligt Materiale i vor offentlige Samling; det Næste har efterhaanden maattet laanes sammen fra private Samlere. Der er fremdeles benyttet Alt til Sammenligning, hvad hele den store fremmede Litteratur eier af Afbildninger. Men da Tegningerne af de hele Dyr dog tilsidst saa godt som ene maa gjøres efter døde eller udstoppede Exemplarer, er Resultatet dog langtfra blevet, som jeg havde ønsket; vi have i det Hele, efter mange Forsøg, maattet slaa os tiltaals med, at vi have gjort vort Bedste, og at disse Afbildninger dog ere bedre end alle dem, vi ellers have set, om de end ere langtfra at svare til, hvad vi egentlig vilde, at de skulde være. Ogsaa Illuminationen, som den er, har været overordentlig svær at bringe tilveie; det har viist sig, at af det Dufin Damer, som ere benyttede ved Illuminationen af dette Hefte, have kun to formaaget at illuminere Pattebyr, medens de Alle kunde lære at illuminere Fisk. Det er blevet mig klart, at Afbildninger af Pattebyr, som paa een Gang skulle være malerisk gode og naturhistorisk nøiagtige, i Virkeligheden ikke kunne præsteres uden af en talentfuld Dymaler i Oliemaleri og i naturlig Størrelse.

For Fiskene haves et fortrinligt Materiale i den af afdøde Prof. Krøyer grundlagte og senere forøgede Samling i vort Museum, men kun hvad Form- og Bygningsforhold angaar. Thi da Fiskene tabe deres Farver, tilbøds ogsaa deres Tegninger ved Opbevaring i Spiritus eller som tørrede og udstoppede, frembyde sig her store Vanskeligheder ved Illuminationen, der maa foretages efter levende Exemplarer, som først efterhaanden og leilighedsvis kunne skaffes tilveie.

Om Værkets Udførelse kan Følgende bemærkes:

Da det ikke kan Andet end blive meget kostbart at udgive og dog er bestemt til saa ofte at tages frem og haandteres ved Undervisning og Studium, har man søgt at gjøre det muligt stærkt mod Slid under Brug. Papiret til Texten er særskilt bestilt paa Strandmøllen og er gjort af rene linnede Klude, uden kemisk Bleg og uden Tilfætning af Træstof og Lerjord. Papiret til Tavlerne er franskt Pøsus, men ikke anskaffet limet til Illumination, fordi det viste sig af de bestilte Prøver, at Farven paa de limebde Sorter er noget graalig eller blaalig, en Omstændighed, som i høi Grad betager Afbildningerne den varme og levende Tone, som kræves til et naturligt Udseende; fremdeles bliver Aftrykket paa limet Papir ikke saa skarpt som paa det blødere, ulimebde Papir, og da Papiret ved Kobbertryk maa fugtes stærkt for at kunne indtage Pladens Præg med ønskelig Kraft, gaar let saa Meget af Limen bort under Udblødningen, at Papiret hift og her ikke vil bære Farverne, uden at de slaa igjennem. Tavlerne ere derfor trykte paa ulimet Papir af den ønskelige gulladne Tone, og Aftrykkene derefter limebde meget stærkt med dyrisk Lim paa Strandmøllen, presede og valsfede; de bære nu Farven godt og ere ved denne Fremgangsmaade blevne af en ganske overordentlig Fasthed og Seighed, uden at tabe i Prægets Stærkhed og med Vibeholdelse af den ønskede gulladne Tone. Fremdeles ere selve de stufne Plader gjorte uopslidelige ved Anvendelse af den nye Opfindelse: Forstaaling. De færdigstufne Kobberplader overtrækkes ad kemisk Bei med en Hinde af Staal, saa mikroskopisk tynd, at aldeles ingen Forskjel lader sig opdage mellem Aftryk før og efter Forstaalingen, men tillige saa haard, at der kan tages et meget stort Antal Tryk af en saadan Plade, inden den begynder at slides, og naar dette indtræder, kan Hinden med Letthed fornyes. En uforstaalet Kobberplade taaler derimod kun 3—400 Aftryk, hvorefter de finere Partier af Sticket begynde at udslettes. Værkets kostbare Plader ere saaledes bevarede til fremtidig Brug til eventuelle nye Opplag saa store, det skal være.